

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Fóia Pedagogică”
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

PASCILE NOSTRE.

Cea mai mare sărbătoare în biserica creștină este ziua învierii Domnului.

A învins împărăția cerescă asupra împărății iadului.

Cătușele de fer s'au sdrobit, zăvórelle s'au frânt.

Cari dela începutul veacului zăceau la întunec, lumină au vădút.

S'a șters păcatul strămoșesc prin sângele Domnului pe cruce, și cei ținúți în robia iadului au eșit la lumină, la lumină în împărăția cerurilor.

A dispărút deci întunerecul, și cei din véc robiți la lumină au eșit.

În lume s'a format o altă ordine de lucruri, și s'a lăfít evanghelia lui Christos cu sublimile principii: iubíți pe vrășmașii vostri, faceți bine celorla ce voue vó fac rele.

Lumea s'a trezit la o nouă viață.

Principiul iubirei de aprópelui cu măsura iubirei proprie a început a cuceri teren, căci pe iubire s'a basat învățătura Mântuitorului.

Sunt aprópe 2000 de ani dela întroducerea acestei reforme în lume.

De o mie de ani în statul nostru s'a introdus creștinătatea, și dórá nici odată nu ni-a fost dat să vedem mai tare pălmuite sublimile învățături ale Mântuitorului, ca și în zilele noastre după ani aprópe 2000 dela sdrobirea iadului, dela sfármarea vecinicelor încuietori, cari ținneau pe cei legați.

Điua învierii ni se anunță cu luminarea minței și a inimii.

Ca și când un blăstem ar plana și acum asupra secului nostru, lumina cea adevărată nu póte străbate în toate locurile, căldura și lumina nu póte ajunge în toate unghiurile, și nu deopotrivă asupra tuturor.

Sunt tendențe străine spiritului evanghelic, tendențe, cari sunt ocrotite de puterea publică din stat, de către legislativă și guvern, tendențe îndrept-

tate în special asupra instituțiilor bisericesci, cu scopul vedit de a întări o rassă în defavorul celorlalte, de a întări unele instituțiuni de ale statului contra instituțiilor bisericesci, cari de ani aprópe 2000 au fost binecuvântarea némului omenesc.

Iubirea evanghelică a dispărút din sinul ómenilor.

Se dușmănesc între sine cetățenii unui stat pentru interese vremelnice, trecătoare, se dușmănesc între sine fiii acelei națiuni tot pentru lucruri nefăcinate, desconsiderând interesele cele mai mari naționale, cari reclamă o comună ocrotire, scutire, alimentare și cultivare cu puteri unite.

Se dușmănesc între sine și fiii unei și aceleși biserici, uitând, că tari și mari numai concordia și iubirea reciprocă ne póte face.

În ziua învierii Domnului biserica ne cântă despre îmbrățișarea reciprocă, spunându-ne: să iertăm toate pentru înviere.

Ca ironie a acestei sublime cântări în aceste zile sante șiróie de sânge se varsă pe câmpiile Tesaliei.

Sângele păgánului turc scaldă pámântul alături cu cel al creștinului grec.

Din șiróiele aceste de sânge ar fi se răsără libertatea.

Sărmene popóre, cari ați vėrsat sângele vostru și cu drag ați alergat pe câmpul de luptă în speranța libertății viitoare.

În cele mai multe casuri libertatea sperată este o sclăvie mai grea, numai îmbrăcată în altă haină modernă, ca lumea să nu o cunóscă.

Frumóse sunt zilele învierii Domnului.

Ele coincid cu învierea naturei. O nouă viață în lume prin învierea Domnului, o nouă viață în natură prin venirea primăverii.

Cum sunt însă Pascile noastre? Érnă grea în inimile noastre, cari ne dușmănim, și nu ajungem să ne ri-

dicăm la un cerc de idei mai înalte, mai sublime, cari pe toți să ne întunéscă în o activitate comună.

Și asemenea cercuri largi de vedere, asemenea idei mai înalte aflăm și în viața noastră de stat, și în viața noastră națională, și în special în viața noastră bisericescă.

Cum sunt Pascile noastre?

Chiar și comparate cu anul trecut ele sunt mai posomoríte.

În viața noastră de stat se observă o érnă geróasă, bántue vėnturi pline de ghiață și în loc de a avé speranțe de apropierea primăverii, dăm înděrept tot mai spre érnă.

Puținele favoruri cari ni s'au asigurat prin ómeni cu vederi mai largi în ajunul erei dualismului, ađi sunt declarate de greșele politice de către bărbații din fruntea guvernului.

Spiritul luminat de acuma 30 de ani este alungat de către despotismul și întunerecul curentului de ađi.

Printre norii groși și negri nicăiri nu străbate o rađa de lumină, nicăiri o rađa de căldură, și inima noastră în sânta đí a învierii nu se póte lumina cu sărbarea.

Trecem preste receala dintre noi. Vor trece dórá și zilele aceste grele, cari nu ne lasă bucuria glorificată în această sântă đí de către biserică.

Se vor stinge precum se stinge fumul, ghiața rece se va topi, precum se topesce ceara de fața focului.

Peri-vor și neamicii instituțiilor bisericesci, se vor întórcce la un gând mai bun, și atunci vom vedea realizându-se idealurile sublime predicate în evanghelia lui Christos.

Până atunci cu inimile cernite vom plânge la îngroparea libertății, precum a plâns Iosif și cu Nicodím, îngropând trupul Mântuitorului, vom plânge însă în speranța învierii, căci din mormânt a isvorít viața.

La învierea Domnului nostru Iisus Christos.

„Điua Învierii, popórelor, să ne luminăm...”
„Să ne curățim simțirile...”

(+) Multe și frumóse sunt învățaturile santei noastre biserici, crestine; multe și frumóse sunt sentimentele, ce le deșteptă în noi aceste învățături; dar nici una din aceste învățături nu este atât de sublimă, cum este învățătura despre învierea morților și despre viața viitoare, nici unul din aceste sentimente nu este atât de pătrundătoriu, cum este sentimentul produs în noi de învățătura bisericești despre Învierea Domnului nostru Iisus Christos.

Câte reamintiri, plăcute și dure-rose, nu se deșteptă în noi, vėdénd de o parte patimile și mórtea cea crânčenă cu trupul a Domnului nostru Iisus Christos, ér de altă parte vėdénd măreța Lui Înviere și Înălțarea Lui la ceriuri.

Câte sentimente de o dulce melancolie evanghelică nu se deșteptă în noi, vėdénd de o parte triumful vieții asupra morții, ér de altă parte prin această triumful adevărului asupra minciunii și a nedreptății.

Ce s'ar alege din cea mai mare parte a omenimei, dacă nu ar avé învățătura bisericești despre învierea morților și despre viața viitoare? Ce s'ar alege din aceea parte a omenimei, care mereu a purtat pe grumazii săi jugul tiranilor și al asupritorilor, dacă nu ar avé speranța, că dacă nu în această viață, cel puțin în cea viitoare îi va căde acest jug de pe grumazi și își va lua resplata cuvenită, fericirea cea vecinică, ér tiranii și asupritorii: focul cel de veci, pedépsa binemeritată pentru toate fără-delegile lor!

Singură învățătura bisericești despre învierea morților și despre viața viitoare ar fi de ajuns, ca să arete originea

FOIȚA.

DELA ȚARĂ

de

A. Vlahuță.

Ningea, și viscolul ridica omătul în valuri și îl spulbera în văzdub, de nu se mai vedé nici cer, nici pámânt. Vizitiul răgușise strigând; până în pept se îngropau bieții cai în troene grămădite de vijelie de-a curmezișul drumului. Cu chiu, cu vai, am ajuns în satul Pătrășcani, calea jumătate între Bărlad și Poenești. Nu mai era chip de mers înainte. Cu tot dorul și nerăbdarea mea de a mă vedé acasă, trebuia să poposesc o nópte, mai ales că insera, și aveam înaintea noastră délul dela Florești, deal mare, și, chiar pe vreme bună, greu de suit. Cunoșteam pe popa din sat, și am tras în gazdă la el.

S'a minunat părintele Vasile, când m'a vėdút. „Dómnne feresece, putéi să te prăpădesci pe vifonița asta”. Focul duduia în sobă. Dela ușă îmi miroasa a azimă caldă. „Îți trăesece sócra”, đise mama preotésă, aședénd al treilea tacám pe masă. Numai acum simțeam eu cât frig îndurasem. Foc îmi eșia din sfărcurile urechilor, și mânilor îmi erau în ghețate bécănă, că nu-mi putém împreuna degetele. Vėntul șuera pe sub strășini, în

restimpuri veneau vėrtejuri repeđi, cari sgălțaiu ferestrelle.

— Ia auđi ce-i afară...

— Mânia lui Dumneđu!

Și preotésa la fie-care sguđuítură de géhuri, își făcea cruce, și ofta. Eram amețit de drum, de frig. Vorbele, gesturile lor, aspectul lucrurilor din odaie, îmi produceau impresii confuze, care mă făceau să tresar, ca din buimăcéla unui somn greu.

— Bea iute.

Un abur tare, îmbătător îmi înecă respirarea.

— Dă-l de dușcă, iute, cât îi ferbinte...

Era vin fiert cu scorțișórá și cu bóbe de piper.

Ce a mai urmat după asta, nu știu.

M'am deșteptat într'un întunec cu afăt mai îngrozitor, cu cât nu-mi puteam da sémă unde mă aflu. Îmi bătea cineva în geam. Aiurit, îmi ridice capul de pe pernă, și, cu un glas alterat de spaimă, întreb tare: — Cine-i?

— Hai degrabă, părinte, că móre tata!...

Atunci îmi adusei aminte că de mult auđem prin somn strigátul, vorbele aceste desperate, le auđem mereu și parcă voiam să mă trezesc și nu putém.

— Indată, indată!...

Și, buimăcít, speriat, băjbăii o tónă cu mâinele pe pereți până se găsesc ușa.

Popa Vasile se sculă, aprinse o lumi-

nărică de céră lipita de buza unui sfesnic de alamă. Până să se găsescă Moltfelnicul eu mă și îmbrăcasem.

— D'apoi mai ai până la điuă... ce te-ai sculat?

— Merg și eu.

Afară se potolise viscolul; era ger; dinaintea ușii un moșman de zăpadă adunat de vėrtej troenise scara.

— Tu ești Safto?

— Eu, părinte Vasile.

O momăie, ce de-abia se zărea în reflexul zăpeđii, se apropie de noi.

— Ieri, după-ce l'ai împártășit, a dormit puțin... de asără-i réu... într'una se svárcolesce, spune că-l arde pe piept și cere apă.

Satul părea un cimitir. Nu se auđea un lătrat de căne. Când am intrat în bordeiu, am rămas câte va minute amețit, orbit de fum; un miros greu, bolnav, îmi înecă respirarea.

— Nu mă mai cunósci, Ioane? întrebă popa tare, aplecându-se pe fața bolnavului.

Se făcu tăcere. Ioan sta neclintit, lungit pe spate, cu gura căscată, cu ochii pironiți în tavan, holbați ca de spaima unui spectru. O barbă sėlbatică îi acoperea figura scofălcită, hidóasă; vițe de păr încălcite, asudate, îi stau lipite de tample, ochii uscați, sticloși, aveau o căutătură de nebun. În viața mea n'am vėdút un cap mai îngrozitor.

— Lungă zăcere, Tudoro, đise încet popa clătínând din cap.

— Vinerea asta ce vine se implinesce pai-spređece săptémáni... să vedeți ce și-a făcut pe trup, tot scărpinându-se... a putređit pelea pe el...

Tudora dete țolul la o parte. Tot peptul lui era o rană.

— Da ce are? întrebai eu, înfiorat.

— Poi dá, par'că noi scim? Ántăiu i-a eșit așa ca o plescaghită, era cât un pitac, și de ce-o scărpină, de ce se lățea... Ce nu i-am făcut, păcatele mele, și degeaba... Așa a fost dela Dumneđu...

Ioan tresări, scóse un gemăt adănc, ca și cum s'ar fi opintit să ridice o greutate mare, și își sgărci degetele dela mâni.

Popa rosti de trei ori „Dómnne miluește”, și începu să cetéscă; Tudora și Safta, în picóire, lângă patul bolnavului, își făceau cruce și oftau.

— Dormi acolo Nică, dormi puiu mamii că nu s'a făcut điuă, șoptí duios Tudora.

Unul din cei trei copii cari durmeau pe cuptor, auđind sgomot, se deșteptase și ridica capul să vadă ce e. Safta, pășind în vėrful picórelor, se apropie de el, îl culcă, și îl înváli biníșor pe cap. Apoi se plecă la vatră și mai puse câteva gáteje pe foc.

Deodată se auđí un horcăit, un gemet cavernos, oribil.

— Móre! țipă Tudora, frângéndu-și mânille.

divină a religiei creștine; singură această învățătură este de ajuns, ca să procure omului cea mai mare linisecă sufletească întru suportarea tuturor suferințelor și necasurilor din această viață numită atât de nimerit: valea plângerilor.

Fiii își perd pe părinții lor; părinții pe fiii lor; pe soț de căsătorie pe celalalt soț; clientul pe patronul său; săracul pe bogatul milostiv; servitorul credincios pe stăpânul său cel bun: și se nu aibă aceștia nici o speranță, că se vor mai revedea, colo sus în ceruri, în patria cea fericită, în locașul cel de veci, dacă vor fi viețuit fiecare conform învățăturilor bunului și ddeescului nostru învățătoriu? O, aceasta ar fi cea mai rea credință, aceasta ar fi cea mai mare desperare și îndoire despre bunătatea lui Dumnezeu, despre dreptatea Lui și chiar despre atotputernicia Lui față de omăgitorul și asupritoriul nostru, față de diavolul!

Dar Ddeu, n'a lucrat așa. El în atotputernicia Sa, în bunătatea Sa cea ddească, ne-a lăsat o mângăiere, ne-a lăsat o speranță, că pentru toate suferințele din această viață, vom avea o răsplată vecinică, vom avea o fericire fără de sfârșit, colo, sus, în ceruri, împreună cu sântii săi, împreună cu toți aceia, cari au împlinit cu credință poruncile Lui.

Ar fi predicat ore Sântii Apostoli, și toți ceilalți Sânti Părinți ai bisericii cu atâta tărie învățăturile lui Iisus Christos, jertfindu-și cei mai mulți din ei nu numai plăcerile vieții, ci chiar și viața, fără să fi avut speranța firmă, că pentru toate acestea vor fi răsplățiți, dacă nu în această viață cel puțin în cealaltă, în viața după moarte, după a doua venire alui Iisus Christos?

Nu! Ci ar fi trăit prezentului, folosindu-se de toate mijlocele pentru a-și procura barem o schinteie de fericire între multele suferințe de tot felul din această viață. Ar fi trăit ca animalele până ar fi căzut jertfă celor mai tari, ori ar fi trecut din viață fără a-și lua vre-o răsplată vrednică de faptele lor și fără de a lăsa vre-o urmă vrednică de amintirea lor.

Ar fi predicat ore Apostolii lăpădarea de plăcerile lumesci pentru a se pute înălța și în această viață cu Duchul cătră Ddeu, er în cealaltă viață și cu trupul, dacă nu ar fi avut credința și nădejdea, că vor învia, după exemplul D-lui și Măntuitorului nostru Iisus Christos și vor fi părtași în veci de o fericire vecinică după moarte?

Ar fi predicat ei ore umilința, dacă nu ar fi creșut și sperat, că vor învia, și nu vor fi batjocoriți mai mult,

Cei trei copii se deșteptară și începură să plângă, speriați, nesciind ce s'a întâmplat.

Popa, zăpăcit, tremurând, cerea să pue lumina de ceră în mâna bolnavului. Acesta își înceștă degetele uscate în țolul cu care era învălit, făcu o sfortare ca și cum ar fi vrut să se scole, își dete ochii peste cap, și oftă. Trupul lui, înțepenit, scăpat de dureri, în rēcăa fiorosă a morții, părea acum mult mai lung.

Se lumina de ziua. Tudora eși, desperată după noi.

— Ce să mă fac, părinte Vasile, eu ce să-l îngrop, că n'am o lescae în casă, învațăm-mă ce e de făcut?...

— Lasă, că portă Dumnezeu de grijă. Nenorocita rămase bocindu-se în prag. Satul se deștepta. Fumuri groșe se înălțau în aerul liniștit al dimineții. Casele, arborii, dealurile, ceriul, toate erau albe, scaldate într-o lumină lăptosă.

— Cum se prăpădi, podobă de om! dise popa oftând.

Eu tăceam, mi se părea un vis îngrozitor tot ce vădusem...

Peste câte-va minute adause încet, ca și cum și-ar fi răspuns gândurilor lui bune și milose: „Săracii țărani, multe mai trag, și nimeni nu-i scie, nimeni nu-i crede!“...

ci preamăriți după făgăduința ddeescului lor învățătoriu?

Ar fi predicat ei ore uitarea nedreptăților ce li s'au făcut pe acest pământ, dacă n'ar fi sperat că vor învia și li se va face dreptate dincolo de mormânt?

Ar fi predicat ei ore însași Învierea cu trupul, dacă nu ar fi vădit ei înșiși pe Iisus Christos, că a înviat, ba au înviat și unii din ei pe mulți dintre cei cari au creșut cu tot sufletul și cu totă inima în ddeirea lui Iisus Christos?

Nu! ci ar fi creșut, că Iisus Christos numai i-a amăgit cu învățăturile și faptele Sale, și l'ar fi părăsit, l'ar fi defăimat în totă viața lor.

Însași Sântul apostol Pavel dice, că înzadar ar fi totă învățătura lor, dacă n'ar fi înviat Iisus din morți și ei nu ar fi convinși despre această înviere precum și despre învierea tuturor omenilor la timpul hotărit de D-deu, dar omenilor încă necunoscut.

De unde dar acest curaj al apostolilor, atât de fricoși mai înainte, întru predicarea cuvântului lui D-deu, după Învierea lui Iisus Christos?

Singur din credința și nădejdea, că și ei vor învia și vor fi răsplățiți după moarte pentru predicarea lor, pentru toate suferințele și morțile lor pentru învățăturile lui Iisus Christos.

Fără muncă, fără osteneală nimic nu se pôte ajunge pe pământ. Sămența trebuie aruncată în pământ, ca se ptrească, ca să răsară din ea alt pom, altă erbă, din care se esă altă sămână, alte fructe pentru nutirea noastră și a celorlalte vietăți. Grădinarul sădesce pomi, din fructele cărora el pôte nu va mânca, nici la umbra lor pôte nu se va odihni; dar îi sădesce, ca barem urmașii lui să se bucure de fructele acelor și să se odihnescă în umbra lor. Pentru ce? Pentru-că doresce, ca barem în amintirea acelor urmași ai lui să trăescă după moarte: el crede și sperază, că fiind o vietă, netrecătoare, dincolo de mormânt, se și capete răsplată meritată pentru ostenele sale din această viață.

Și-ar fi jertfit ore atâția omeni toate bunurile și toate plăcerile lumesci, ba chiar și viața pentru credința lor în D-deu, pentru națiunea și pentru patria lor, dacă n'ar fi creșut în nemurirea sufletului și în învierea lor cu trupul și nu ar fi sperat o răsplată vecinică și fericitoare dincolo de mormânt?

Nu, ci ar fi căutat cu toate mijlocele, iertate și neiertate, să și procure toate plăcerile lumesci posibile, creșdnd că după moarte de nimic nu vor fi părtași.

Cei asupriți, și nefericiți și-ar fi tăiat înainte de vreme firul vieții, ca să scape de suferințele lor, de necasurile lor, vădnd, că ei în această viață și așa nu mai pot ajunge la nici o bucurie, la nici o plăcere.

Nu așa însă ne învântă sânta biserică, nu astfel de sentințe deșteptă în noi învățăturile lui Iisus Christos.

El ne dice: credeți, iubiți și sperați!

Sânta biserică ne dice la această mărăță și sântă sărbătoare a Învierii Domnului și Măntuitorului nostru Iisus Christos:

„*Diua Învierii! Popórelor, se ne luminăm, . . . se ne curățim simțirile!*“

Să ne luminăm cu mintea, cunoscnd învățăturile lui Iisus Christos. Să ne curățim simțirile, urmând acele învățături dumnezeesci lăpădând din inimile noastre toate sentimentele de răutate și aducătoare de peire.

Să ne luminăm, cunoscndu-ne destinațiunea noastră aici și dincolo de mormânt. Să ne cunoșcem drepturile și datorințele noastre, față de Ddeu, față de noi înșine, față de poporul nostru, față de deapropiele noastre și față de patria noastră. Să ne luminăm, ca să putem alege mijlocele cele mai potrivite pentru fericirea noastră aici și dincolo de mormânt.

Diua Învierii, ne dice S. biserică într'altă frumoasă cântare dela această mărăță sărbătoare, sărbătorea săbătorilor *se ne luminăm cu sărbarea și unii pe alții se îmbrățimem; se dicem: fraților! și celor-ce ne urșc pe noi; se iertăm toate pentru Înviere și așa se strigăm: „Christos a înviat din morți cu mărtea pe morțe călcând și celor din mormnturi viață dăruindu-le!“*

Câte frumoșe învățături nu se cuprind în aceste mărățe cântări bisericescii dela Învierea Domnului și Măntuitorului nostru Iisus Christos! Câte frumoșe sentimente nu ne putem căștiga din aceste cântări!

Popórele se să lumineze, să și cunoscă destinațiunea lor, drepturile și datorințele lor cătră Dumnezeu, cătră ele însele, cătră patrie și cătră celelalte popóre; să și curățescă simțirile de tot ce ar puté vătma pe Dumnezeu, pe celelalte popóre și înșese interesele lor de viață prin asuprirea altor popóre.

Când toate popórele vor urma acestor învățături, atunci ne vom puté întâmpina cu toții totdeauna liniscii unii pe alții în această mărăță și de sărbătoare a Învierii Domnului și Măntuitorului nostru Iisus Christos cu frumoșă salutare de bucurie:

Christos a înviat!

Adeverat a înviat!

Întru speranța, că urmând acestor învățături dumnezeescii toate împărechirile dintre popóre și indiviđi, dar mai cu semă dintre noi Români asupriți de alte popóre și chiar de noi înșine, vor dispără, dorim cetitorilor nostri și tuturor, celor-ce împreună cu noi sărbăză această mărăță și a Învierii Domnului și Măntuitorului nostru Iisus Christos:

Sărbători fericite!

Situațiunea politică.

De vre-o două luni de zile despre nimic nu s'a vorbit mai mult decât despre asigurarea păcii și despre armonia concertului european în privința alegerii mijlocelor pentru asigurarea aceleia. Și acel concert, ca să dea doveđi, că vorbesce serios ceea-ce vorbesce despre pace, a cercat a dovedí acesta și cu fapta, trimițnd câte-va mii de ómeni la insula Creta, ca să zugrume pe fercul tiranului și păgănilui ture perfid. Ba mai mult, a isolat cu totul această insulă nefericită dinaintea lumii dinafară și a decis și blocarea Greciei întregi, dacă nu-și va retrage trupele de acolo, trimis spre ajutorarea nefericiților sei coreligionari și conaționali.

Și étă, când era, ca pacea să fie mai asigurată, Grecia a sărit în ajutorul altor frați ai sei subjugati de turci, în Macedonia, silind prin acesta pe Turcia a-i declara resbel, — pe aceea Turcie, carea numai de dreptate, de umanism, ba nici de cinstre n'ia avut vre-o idee vr'odată, ci numai silită cu forța fizică de celelalte state creștine din jurul ei, a încetat din când în când în mod oficios a ucide și jefu pe creștinii sei supuși.

Și Europa ce face? Ajutoră pe Turcia în planul ei de extirparea creștinilor din imperiu turcesc, împedcându-i pe acestia cu armele a scutura de pe grumađul lor jugul turcesc. Pentru-ce? Pentru-că se teme, că și celelalte popóre asuprite de alte popóre și guverne din imperiile ei vor imita pe greci și nu-i vor mai purta jugul barbar fie acela absolutistic ori îmbrăcat în haina constituționalismului.

Dar și-a greșit socotéla, căci precum vedem, grecii nu se supun, ci se luptă desperați voind mai bine a muri cu glorie pentru credința, pentru națiunea și pentru patria lor, decât să sufere și departe jugul tiranului păgân și

să móră în timp de pace cu rușine ca nisce lași.

Tocmai în zilele acestea a sosit la Viena împăratul Germaniei și a fost primit cu o deosebită manifestație de simpatie din partea curții noastre domnitóre și a populațiunii vieneșe. După plecarea împăratului Germaniei a casă, Monarchul nostru va reintórce o vizită împăratului Rusiei la Petersburg.

Oficioșii se silesc a da acestor vizite un caracter curat de carterie; dar popórele nu așa privesc caracterul acestor vizite. Și regele României era se plece în străinătate, dar în urma evenimentelor mai nóue și-a schimbat planul și și-a amănat călătoria pe timp nedeterminat. Apoi tot așa se făceau vizite de curtenire de amantiori și înainte de încheierea santei unei și după resturnarea lui Napoleon I. de pe tronul Franciei. Pentru-ce? Pentru-că își vedeau amenințate tronurile absolutistice din partea popórelor, cari tindeau la libertate, la drepturi omenescii și naționale. Și le-a și succes pe un timp ore-care a repune pe aceste popóre, dar a venit anul 1848 și tot au trebuit cele mai multe din aceste tronuri să dea barem în parte libertate popórelor subjugate și a introduce constituționalismul în forma de guvernament. Durere însă, că acest guvernament n'are direct în mâna popórelor, ci numai în mâna guvernelor poreclite constituționale, cari fac mai mult abus cu puterea ce o au în mână, decât făceau unii domnitóri cu mai puțin simț de dreptate și echitate față de supușii lor. Aceste guverne își folosesc puterea ori numai în favorul lor de a se puté ținé cât mai mult timp la putere, ori s'au pus în serviciul unei rase, în favorul căreia asupresc apoi pe celelalte rase conlocuitoare.

Fórte nimerit se cacteriséză aceste guverne în manifestul predat voluntarilor, cari s'au înrolat în óstea grecescă pentru eliberarea grecilor din imperiu turcesc. Étă ce se dice între altele în acest manifest:

„Dacă judecăm națiunile europene după faptele guvernelor lor, atunci e imposibil a dice alta, decât că sunt mai barbare decât barbarii. Noi însă bine scim, că în urma sistemului de guvernare, guvernul nu e prea expresiunea voinței poporului. Aceia guverneză, cari sunt astuți și pot ore-cum fura voturile cetățenilor. Își pun larvă pe obraz, până când ajung la cele mai înalte poziții, apoi se îngărădesc cu mulțimea celor timpii și coruptibili, cari în urmă trag la sine și pe cei nesciutori“.

Ce se va întâmpla după reintór-cerea monarchului nostru dela Petersburg, nu se pôte încă prevedé. Că o nóuă „sântă alianță“ se plănuesce, se bănuiesce din mai multe părți.

Austro-Ungaria are lipsă de aliați nu atât pentru apărarea intereselor sale în Orient, ci mai mult pentru apărarea hegemoniei celor două rase domnitóre, a germanilor în Austria și a magiariilor în Ungaria. Dar' atunci Rusia îi este dubios aliat, privind la mulțimea slavilor din acest imperiu dualistic, precum și dacă ar avé interese în imperiu turcesc, tot din această cauză.

Germania are lipsă de aliați pentru a se puté asigura contra Franciei pentru Elsația și Lotaringia răpită dela acesta.

Rusia are lipsă de aliați pentru a-și apăra interesele sale în orientul european și în Asia față de Anglia, ba chiar și față de Grecia, când acesta ar puté bate pe Turcia și astfel ar puté spera la reinvierea vechiului imperiu bizantin.

Celelalte state europene sunt lăstate afară din combinațiune.

Cât pentru noi români, susținerea imperiului turcesc între granițele actuale, ar fi de dorit, și acesta nu de dragul turcilor, ci pentru interesele românilor macedoneni, cari tot mai puțin sunt amenințați din partea turcilor slabiți, dela cari și-ar puté exopera pe cale pacinică ore-cari drepturi na-

ționale pentru asigurarea existenței lor, tocmai în interesul existenței imperiului turcesc european, decât din partea grecilor și acum netoleranți; dar când acestia ar ajunge la deplină putere de dispunere asupra lor!

Cu toate acestea, noi nu dorim învingerea Turciei asupra Greciei, și acesta din cauza meritului grecilor pentru cultura lor antică, pentru că sunt creștini, ortodoxi, și pentru că sperăm că eluțându-și libertatea conaționalilor și coreligionarilor lor, vor ști respecta și libertatea altor popoare, și nu vor face ca magiarii, cari după ce s'au eliberat de germani, tind la nimicirea altor popoare din patria comună.

Se susține, că din rebelul actual, ori care parte beligerantă ar eși învingătoare, ruperi de teritoriu nu se vor permite a se face, căci e temere de nouă mișcări în statele celelalte din peninsula balcanică.

Vre-o intervențiune însă nu e eschisă, numai cât astfel de intervențiuni nu se fac numai pentru nimic, ci forțe ușor poate să o pățescă Turcia cum a pățit-o cu Bosnia și Herțegovina.

Cu totul deosebit se prezintă poziția, ce au luat Statele Unite americane față de blocarea insulei Creta și a Greciei din partea puterilor europene. Ele nu recunosc această dispozițiune arbitrară a puterilor și astfel grecii nu sunt fără proviziuni și fără de ajutoare. Se ține, că dacă puterile europene le-ar împedea corăbiile de a comunica cu Grecia, numai decât le-ar supune la același tratament și corăbiile lor în apele Americii, și nu ele, Statele-Unite, vor fi, care vor trage consecuențele.

Chestiunea Cretei a devenit de a doua mână. Creta, cu numele este a Turciei, dar de fapt este a marilor puteri, cari o țin blocată. Finalizarea acestei chestiuni probabil va atârna dela rezultatul rebelului din Tesalia.

Cât privește rebelul, și unele și altele dintre părțile beligerante au căștigat poziții unele dela altele și sfârșitul încă nu se poate prevedea.

Simpatia generală a popoarelor este în favorul grecilor și în contra guvernelor și a diplomației.

În tot cazul ne putem aștepta la evenimente grave și va fi bine să meditam încă de pe acuma cu toții asupra sortii ce ne așteaptă la un cas de conflagrațiune generală, de care însă se ne ferescă D-șeu.

Liturgie magiară în biserica unită și încă ceva.

(Urmare.)

Poporul rutén, carele dela început s'a ținut de biserica orientală, atât în patria sa Galiția, cât și în Ungaria a fost și el ținta lucrărilor proselitistice ale bisericii occidentale pururea netolerante.

Rutenii în Galiția apăsați politicesc de poloni mai rău ca Românii în Ungaria și despoiați de toate drepturile politice și bisericesci, ca să scape de nenumerabile persecuțiuni, părăsind în parte biserica Răsăritului încă pela mijlocul secolului al 16-lea și îmbrățișară unirea cu scaunul Romei. Cu toate acestea poporul rutén nu încetă a fi și după unire tot așa de persecutat și disprețuit de poporul polon a cărui aristocrație îl ținea în miseria iobăgiei. Rutenii emigrați mai ales în secolul al 16-lea în Ungaria în părțile Muncaciului și a Maramureșului se țină de episcopia ortodoxă a Muncaciului până pe la anul 1640, când dimpreună cu episcopia ne mai putând rezista tentațiilor proselitistice, trecură la unire cu biserica romano-catolică.

Acest proces de decadență la poporul rutén s'a petrecut mai târziu și la poporul român din Ungaria, ca deosebire numai, că rezistența la Români față de silnicile proselitistice a fost mai mare și mai durabilă.

La un popor cât de cât consciu de sine nu este lucru ușor a-i schimba religiuinea fără să simtă el trebuința la aceasta și a-l smulge așa dîcînd din rola lui sufletescă impunându-i-se alte eugete, alte sentimente și alte lucruri, decât cele concrescute cu ființa sa pe baza desvoltării sale istorice. Când a ajuns un popor la acesta, ca să-și schimbe religiuinea sa în care a fost crescut, avem îndată despre acel popor testimoniul cel mai invederat al decadenței lui morale.

Cine a ajuns la atâta, ca să-și schimbe religiuinea sa, acela tot așa de ușor este gata a-și schimba și naționalitatea sa.

În starea de decadență s'eu mai bine dîs de apăsare se afla poporul rutén în Galiția, când o parte din el s'a hotărît pentru unire; în stare de și mai mare de decadență, nu numai morală, dar și materială, se află astăzi poporul rutén din Ungaria, gata cu episcopii lor cu tot a-și schimba limba și naționalitatea sa.

Am dîs mai sus despre români, că mai târziu și mai cu anevoie s'a introdus „unirea“ și la o parte din ei; dară s'a introdus, pentru-că și la ei puterea de rezistență în urma persecuțiilor seculare a scăpat.

Nu românii au dorit și cerut unirea; ei n'au simțit trebuință de ea, ci alții o au cerut și executat pentru scopurile lor.

A fost acesta un lucru ușor? Nu! A fost foarte greu, pentru-că abstrăgînd dela o parte a preoțimeii doritoare a-și îmbunătăți s'ortea materială, puțini Români s'au aflat așa de debili, ca să se părăsescă de religiuinea părinților lor. Cei mai mulți, și partea cea mai însemnată, și mai alasă a poporului român din Ungaria și părțile Ardélului, au arătat o statornicie rară, asemenea cu a martirilor bisericii în timpurile clasice ale ei, încât nici siluire, nici bătăi, nici temniță, nici răpirea averei lor, nici alte mijloce de asemenea fel nu au fost în stare a-i face să părăsescă biserica lor.

Este lucru cunoscut, că bunăstarea materială spriginesce și cultura și moralitatea unui popor.

Unde s'au aflat românii în stare mai rea materială și morală, acolo s'a arătat mai puțină rezistență la introducerea „unirei“, era din contră, unde poporul a fost mai deștept, precum în așa numita Mărginime și în Fundul-regiu în Ardél, acolo și unirea a făcut mai puțin spor; acest adevăr se poate proba în mod istoric. Românii ortodoxi rămași credincioși bisericii lor au putut rezista siluirilor de „unire“ tocmai fiind-că au fost partea cea mai alasă a poporului român, cu o conștiință mai mare de sine, cu tărie mai mare sufletescă și cu încredere mai mare în D-șeu.

George Barișiu în opul său: Părți alese din Istoria Transilvaniei, voind să apere îndreptățirea „unirei“ și să-i ridice valoarea, cu mare predilecțiune afirmă de repețite ori, că „unirea“ a scăpat pe Români din ghiarele calvinismului.

Fără să admitem adevărul acestei afirmațiuni, constatăm, că românii rămași ortodoxi au rezistat față de unire și au rezistat și față de calvinism, pentru-că etă-i întregi, neprihăniți, rezistând și astăzi, în împrejurări destul de grele, mai mult ca partea unită, contra tuturor atentatelor, și confesionale și naționale. Ei n'au primit dotațiuni pentru clerul lor, n'au fost ocrotiți de legislațiune, ci ei de ei și din puterile lor și-au agonisit ceea-ce au, și-și susțin instituțiunile lor culturale dimpreună cu personalul de lipsă din contribuiriile lor eluțându-și și anumite drepturi bisericesci în calea legislațiunii țerei; și de și de multe-ori au fost împedecați în desvoltarea lor nu numai de alte naționalități și confesii, dară și de frații lor trecuți la unire, totuși nu au rămas în privința culturală îndărătul acestora, ba în

multe privințe i-au și întrecut. Afirma-mă acestea ținînd în vedere mai întăiu punctul național.

Adevărat, că frații uniți întrec pe ortodoxi cu câțiva doctori de Roma; însă ce putem dîce despre acești Doctori alta, decât, că direcțiunea științei și culturai lor este unilaterală și plină de preocupățiuni confesionale, care-i face să urască pe ortodoxi și să pîrdă din ochi idealurile naționale. Ei o spun pe față și în public, că ei sunt mai întăiu catolici, apoi români, ceea-ce însemnă atâta, că ei pun mai presus interesele confesionale preste cele naționale, ca și când biserica cea mare a apusului pe ei s'ar răzîma. Această axioma o ilustră ei și cu fapta. Ca să retac multe exemple, voi u atinge aci numai unul.

Ori-care popor de ceva valoare își basază prelungă puterea sa de viață îndreptățirea sa la existență și pe trecutului său istoric, din care mai ales tinerimea să se inspire și crească la cetera faptelor mărețe ale antecesorilor sei.

Istoria noastră națională și altcum s'eracă de figuri mărețe istorice în patria noastră, numesc cu mândrie între aceste figuri mai marcante pentru caracterul lor statornic și pentru faptele lor mărețe și nobile, ce le au săvîșit spre binele poporului lor, pe metropolitul Sava Brancovici, o figură legendară, recunoscută unanim de toți istoricii români fără deosebire de confesiune.

Dară Doctorii de Roma din Blaș, voind a face careva servicii „Catholicismului“, au început prin scrierile lor, fără dovezi, așa ca din vînt, prin deducțiuni sofistice, de care sunt mari meșteri, a dejosit pe metropolitul Sava, a afirma despre el, că a fost om imoral, citînd afirmațiunile dușmanilor lui Sava. Ce să dîcem, că pe metropolitul Șaguna, recunoscut de toți de un mare bărbat, acei doctori învîțați cu vreme și fără de vreme îl defaimă!

Trecînd peste metropolitul Șaguna, asupra căruia se vede, că patimile tot mai clocotesc, întrebăm: ce au omienii aceștia cu Metropolitul Sava?

Șiut este, că Sava a fost metropolit al Românilor înainte de „unire“, deci ei, învîțații Doctori dela Blașiu batjocoresc pe bravul Metropolit al protopărinților lor. Ei sunt gata a face și acesta pentru a „dovedi“, că Istoria Românilor din Ungaria se „începe“ numai dela „unire“ încôce.

Istoria dreptă și neprecupată glorioasă faptele Impăratului Iosif II., căci acest împărat a fost just, uman și bun pentru toate popoarele; în special noi românii avem acestui înțelept împărat să mulțămim mult, căci el a început a se interesa de cultura poporului român prin înființarea de școle naționale ș. a. Numai Magiarii și biserica romano-catolică n'au fost mulțămiți cu el, tocmai din cauza, că el a fost cu dreptate și față de alte naționalități și confesii, pe când Magiarii erau de dați să stăpînescă pe alte naționalități ținîndu-le în sclăvie, era biserica romano-catolică era netolerată față de celelalte biserice din patrie.

Numele Impăratului Iosif II. este în mare cinste la poporul român. Cu toate acestea Doctorii de Roma români în dragul catholicismului se desbracă de sentimentele naționalității lor, se înjugă și ei la carul istoricilor magiari și papistași și vatemă pietatea poporului român față de memoria mărețului împărat. Ei pe acesta cale se lapedă de sentimentele tradiționale ale poporului român și acceptă vederi și sentimente străine.

Când dară învîțații Doctori de Roma prin cuvinte și fapte urmază axiomei: „Mai întăiu catolic, apoi român“, tot cu o gură susțin, că ei sunt cei mai buni români, și că al lor este meritul deșteptăriei noastre naționale, față de acestea, noi din contră, cutuzăm a afirma, că biserica ortodoxă din Ungaria a salvat naționalitatea română

și că numai biserica ortodoxă are caracterul unei biserice naționale.

După ce vom vorbi și la această tesă, vom condele pe pericolul, de care sunt amenințați românii prin introducerea în biserica unită a liturghiei — adică a serviciului bisericesc — în limba magiară.

(Va urma.)

„CONCORDIA“.

Bărbați cu tragere de inimă față de s'ortea poporului nostru au pus temeiu astă toamnă aici în Sibiu, societății comerciale „Concordia“.

Scopul acestei societăți este răspîndirea comerțului, — împămîntenirea ideii de asociare și de întreprindere în sinul poporului nostru; înființarea de prăvălii românesce în comunele locuite de români, și astfel emanciparea poporului nostru de sub influința comercianților străini și mai ales jidani, încuibăți în mijlocul lui în chip de lăcuste; crearea unei clase mijlocii, materialicesce avută puternică, de care noi Românii avem arde-tore trebuință, și care ne lipsește aprôpe cu desăvîșire; — un scop acesta, care cu drept cuvînt se poate numi național.

„Concordia“ este pusă în mâinile cele mai de încredere și mai destoinice.

Bărbații puși în fruntea ei lucră cu tot focul iubirei de neam la realizarea sublimului ei scop, și deja pîn'acum a ajuns la îmbucurătoare rezultate, — urmază numai, ca poporul să înțelgă scopul și importanța întreprinderii, și să-și dea concursul și spriginul său, ca rezultate tot mai îmbucurătoare să producă.

Vedem cu toții, că cu mici esceptii aprôpe în fie-care comună românescă din acest ținut, ba putem afirma, că în Ardealul întreg, comerțul e în mâna străinilor. Omieni străini și adesea dușmanii neamului nostru, cu deosebire jidanii sunt aceia, cari deschid în singuratiche comune românesce prăvălii de tot soiul, și în scurt timp se înbogățesc de pe spinarea Românilor. Și scim, că ridicându-se și înbogățindu-se ei, sărăcim noi, sărăcesce poporul.

Bărbații nostri cu vederi largi, cu durere pentru vitrega s'ortea a poporului nostru, au înțeles situația acesta insuportabilă și au făcut începutul pentru dobîndirea terenului comercial, prin înființarea „Concordiei“.

Începutul e bun. Atárnă dela noi, ca întreprinderea să aducă rodiri bogate. Urmază acum, ca — înțelegînd sublimul scop al „Concordiei“, — să ne punem cu toții, toate forțele noastre într-o spriginirea ei.

Să învîțăm dela străini! — Vedem, cum ei țin cu îndărțnicie, orbiș la tot ce e al lor. Nici când nu vei vedea pe ungar, s'eu pe sas și pe jidan, să între la un comerciant român, să-i dea lui creștariul său, ci-l dă la cel din neamul său. De ce ore să nu facem și noi așa? De ce să dăm noi creștariul nostru, căștigat cu sudore, străinului, adesea dușmanului nostru? De ce să nu-l dăm românului? Să ne ajutăm reciproc, căci altcum perirea ne așteaptă!

Să ajutăm „Concordia“, să o spriginim din toate puterile, căci lucrînd pentru folosul ei, lucrăm totodată și pentru folosul nostru al Românilor.

Fie-care român să pörte în inima sa bunăstarea și prosperarea acestei societăți de cea mai mare valoare pentru noi, mai ales acum, când comercianții străini lucră din răsuputeri, pentru discreditarea ei. Ei cutrieră sate, ținuturi întregi și cêrcă cu fel și fel de promisiuni și momeli să atragă la sine pe comercianții români, și îi sfătuesc să nu cumpere dela „Concordia“.

Cu dispreț trebuie să-și întorcă spatele fie-care român acestor înșelători și să ne facem cu toții de principiu, a nu da banul nostru străinului. Să lucrăm din toate puterile pentru înflorirea „Concordiei“, care tinde la îmbunătățirea stării întreg neamului nostru.

Mai ales preoții și învățătorii, cari trăiesc în nemijlocit contact cu poporul, sunt chemați a-l lumina în acest înțeles; ne adresăm deci cătră ei cu rugămîntea, să stărue din puteri, ca toți și toate, mai ales comercianții de pe sate să între în legături cu „Concordia“, și să cumpere marfă de tot soiul dela „Concordia“, căci progresul „Concordiei“ este progresul întreg neamului românesc.

Noutăți.

Din cauza săntelor sârbători ale „Învierii Domnului“, numărul proxim al foiei noastre va apare numai Joi, în 17 Aprilie v.

Docent remunerat. În ședința de Mercuri a Comitetului administrativ al comitatului Sibiu, a raportat inspectorul reg. ung. de școle, că ministrul de culte a remunerat pe docentul Popescu dela scola grănițară din Veștem, cu 50 fl. pentru progresul ce l-a făcut cu elevii săi în limba magiară. Așa se vede, că foștii grănițeri sunt mai docili decât alți români.

Vom vedea cum se vor produce Vestemii la adunarea despărțământului Asociației, carea în anul acesta se va ține în comuna lor.

Lueger. În 20 l. c. n. nou alesul primar al Vienei a depus jurământul obicinuit în mâinile locoțiitorului Austriei de jos, conte Kielmansegg. Cu prilegiul acesta partidul antisemit a făcut însuflețite ovații Drului Lueger. Într-o piață dinaintea teatrului cetății și dinaintea casei orașului era inundată de omeni, având toți bărbații garofă albă la butonieră, ér inmensa mulțime de dame purta buchete de flori, destinate sârbătoritului primar. Puțin înainte de 9 ore Lueger sosese într-o calăsă; un moment înălțător, toți erup într-un nesfârșit strigăt de „Hoch“. La 9 ore sosind contele Kielmansegg în sala festivă, adresază noului primar o căldurosă alocuțiune, dorindu-i succes în noua demnitate. Accentuază onorifica demnitate de primar, dar și greutățile și răspunderea legată de ea, — tradițiile dinasticismului și patriotismului Vienei. — Lueger depune obicinuitul jurământ, — apoi mulțamește împăratului pentru confirmarea alegerii sale de primar. Declară, că totdeauna se va năsi să realizeze voința poporului, a cărui vot l-a ridicat la acea demnitate. Cere ajutorul lui Dșeu la munca sa. Dă expresie convingerii, că consiliul comunal va consimți cu dorința lui de a se edifica biserici nouă în Viena.

Apelază la ajutorul celor avuți în scopul ridicării de biserică, precum și la ajutorul statului. Se va năsi pentru regularea afacerii comunicației. Scopul lui e între altele și sistarea instituției consiliului orașenesc. Sunt germân — dice Lueger — și voui rămânea credincioș nămului meu. Datorința fiecăruia este sentimentul și judecata națională, cu cari strâns unite trebuie să mērgă sentimentul și judecata pentru patria austriacă. După-ace a vorbit despre reforma socială, ca o țință a sa, și-a terminat avēntatul discurs aclamând călduros pe Impăratul. După acesta Lueger a fost primit în audiență din partea Impăratului, căruia i-a adus mulțămite pentru întărirea sa de primar. Reñtors în sala festivă a orașului, a primit deputațiunile autorităților și funcționarilor orașenesci. Sēra mulțime de case au fost iluminate.

Hegedüs sârbătorit. În 22 Aprilie n. și-a sârbat Hegedüs Sándor, unul dintre membrii marcanți ai partidului liberal magiar, a 50 a și a născerei sale. Din incidentul acesta H. a fost obiectul unor ovațiuni însuflețite, de cari l-au făcut pârtaș partisanii săi. În special clubul liberalilor din Cluș voese să-i predea din acest incident un album memorial.

Sașii verđi din Brașov au ținut în 20 Aprilie n. o adunare, în care avocatul Dr. Carol Lurtz, candidat pentru viitoră alegere de deputat dietal în cercul I. al Brașovului și-a rostit discursul-program, pe basa programului politic săsesc. Oratorul a accentuat fidelitatea sașilor cătră tron, patrie și celelalte popóre, declarând totodată, că sașilor nu le este ertat să între în partidul liberal dela cărmă, sașii trebuie să se aperi interesele lor și nu le e permis să se jertfescă drepturile în schimbul unor favoruri date de stăpânitori. Lurtz a fost aplaudat frenetic.

Convocare. Societatea română de diletanți „Progresul“ din Făgăraș își va ținē adunarea generală din acest an: Joi, în 29 Aprilie st. n. a. c. la 3 ore p. m. în localul

societății, — la care sunt poftiți a participa toți p. t. membrii precum și alți binevoitori ai acestei corporațiuni.

Obiectele:

1. Raportul comitetului despre activitatea societății.
2. Înscirerea de membri noi și încasarea taxelor.
3. Raportul cassariului.
4. Censurarea rapórtelor de sub Nrii 1. și 3.
5. Eventuale propuneri.
6. Constituirea pe un nou period de 3 ani.

Făgăraș, 14 Aprilie 1897.

Dr. Ioan Turcu, președinte. Ioan Dejenariu, cassar.
Ioan Berescu, secret.

Din public. *)

Dare de sēmă.

Constatănd cu deosebire bucurie, că onoratul public românesc, în urma apelului esmis de cătră comitetul nostru la 22 Februarie 1897 sub Nr. 2/1897 în scopul aranjării unei sortituri (loterii) de obiecte, a început deja a-și manifesta binevoitoriul său sprigin prin contribuiri de obiecte și bani, deschidem cu țină de ađi o dare de sēmă publică despre tóte contribuiri, cari au intrat și vor intra sub durata întrēgă a aranjării, pe care apoi vom continua-o în mēsură, în care vor sosi obiectele și banii destinați pentru sortitură.

Până în prezent au sosit la adresa scrisii presidente următoarele contribuiri:

1. Dela dōmna Lucia Bologna soție de dirigent de bancă din Brașov, parte spre a se procura obiecte de sortire, parte drept rescumpărare de losuri de ale sortituri, 100 fl. v. a.
2. Dela dōmna Irina Onaciu, soție de jude la tabla regescă din Oșorheiu: un

*) Pentru cele publicate în rubrica această redacțiunea nu este responsabilă.

prețios blid pentru pόμε, cu trei despărțăminte, din argint și sticlă.

3. Dela dl Ioan Petric, protopresbiter gr.-or. în Brașov, „în loc de corónă peritoare pentru iubitul nepot decedat Ioan Hannia“: 10 fl.

4. Dela dl Mateiu Voileanu protopresbiter asesor cons. în Sibiu, „din incidentul trecerei din viēță a protopresbiterului Ioan Hannia“: 5 fl.

5. Dela studentul E. V. Moldovan membru al „mesei studenților dela Albina“: *O țințore de oțet și uleu, cu două sticle, sculptură din lemn, manufactură proprie.*

Pentru tóte aceste prețioase contribuiri rugăm și pe această cale pe generosele donatore și donatori, să primescă expresiunea căldurósei nōstre mulțumiri.

Biroul reuniunii femeilor române din Sibiu.

Sibiu, în 22 Aprilie n. 1897.

Maria Cosma m. p., Dr. N. Vecerdea m. p.,
președintă, secretar

Mulțămită publică.

Ioan Popovici zelosul preot gr.-or. în comuna nōstră Ocolușul-mare a binevoit a dăruí pe sēmă bisericeii nōstre pentru reparație 50 fl. v. a.

Pentru această binefacere ími țin de datorință a-i aduce și pe această cale cea mai sinceră mulțumită.

În numele comitetului parochial.

Ocolușul-mare, 6 Aprilie n. 1897.

Lazar Bonda,
epitrop.

Tinerimea română din Reșinari a aranjat o petrecere în vēra anului trecut, dela care a rezultat un venit curat de 9 (noue) fl. Acestă sumă a binevoit a o pune la dispozițiunea corpului învățătoresc spre a cumpēra aparate necesare la instrucțiune pentru școlă.

Suma sus amintită s'a și întrebuințat spre scopul destinat.

Primescă tinerimea reșinărēnă și pe această cale mulțumita corpului învățătoresc. Reșinari, 26 Martie 1897.

Diracțiunea scolară.

Chiar acum au apărut și se pot procura :

PREDICE

pentru Dominecele de preste an,

compuse și elucrate după Catechismul lui Decharbe de Vasiliu Criste, preot. Tom. II. dela Dumineca a XI-a după S. Rusalii până la Dumineca Vameșului.

Prețul unui exemplar expedit franco e 85 cr.

și:

BOCETE,

adecă cântări la morți, adunate de Ioan Pop Reteganul.

Prețul unui exemplar expedit franco e 40 cr.

A se adresa la:

Tipografia „Aurora“ A. Todoran
în Gherla — Szamosujvár.

[46] 3—3

Contra

tusei, răgușelei și flegmei

cel mai bun mijloc este

Zaharul de voronică,

(Pemetefű czukorka)

carele face să înceteze aceste bóle fórte íngrabă.

Se póte căpēta în tóte apotecele. I cutie costă 30 cr. Câte 5 cutii pentru 1 fl. 50 cr. trimite scutite de porto,

Bela Réthy,

apotecariu în Békés-Csaba.

[158] 10—10

Audiți, vedeți și vē mirați!

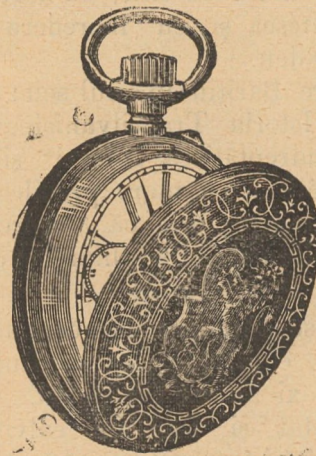
Sensațiune!

Fac prețuri necredut de ieftine la această

desfacere finală

de orológe veritabile de Genf cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani.

I orologiu remontoir de goldină cu capacuri admirabile, gravate ori lucii, în nimica deosebit de cele de aur veritabil, cu un lanț frumos de goldină și

regulat punctual, mai nainte fl. 10.—, acum à fl. 5.75 cu garanție de 5 ani. I orologiu remontoir de argint, cu capac dublu, de argint veritabil de 13 uncii, cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu un elegant lanț aurit, mai nainte floreni 18.— acum fl. 9.—. I orologiu remontoir, Prince of Wales, de argint veritabil cu capac dublu, 15 rubini, mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu lanț elegant, mai nainte fl. 20.— acnm fl. 11.—. I orologiu anker de argint veritabil de 14 uncii, aurit în foc, cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu un elegant lanț lung, ori scurt, mai nainte fl. 18.— acum fl. 11.—. I orologiu remontoir pentru dame, de aur cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu lanț elegant aurit, mai nainte fl. 22.—, acum fl. 15.—. I orologiu remontoir de aur pentru domni, cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, mai nainte fl. 55.—, acum fl. 35.—. I inel de aur cu sigil pentru domni seu dame, fasonul cel mai nou, din aur de 14 carate probat din oficiu, cu pētră roșie, verde, albastră sau albă, după plăcere à fl. 5.—, 6.—, 7.—, 8.—, 10.—. I inel de aur cu diamant veritabil probat din oficiu à fl. 12.—, 15.—.

Ne rugăm pentru binevoitoare comande cât mai grabnice. Ori-ce comandă se execută tot atât de conscientios, ca și când cumpărătorul însuși ar fi de față.

Obiectele neconvenabile se schimbă ori se retrimite banii.

P. FROMM,

orológe și giuvaere

VIENA, II. Obere Donaustrasse 107.

[50] 2—6